

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

»Kadaj me se, kad mi govore: Idemo u Dom Gospodnji! (Ps 121,1) Iz tlaž. današnje sv. liturgije

GOD. V.

ZAGREB, 1. LISTOPADA 1950.

BRJ 40

Vrhunac Učiteljeva milosrđa

Veliko je doista milosrđe, koje je Učitelj iskazao javnoj grešnici kod stola farizeja Simona. No još je veće milosrđe i blagost, koje je On pokazao na posljednji dan Svoga života. Kad sunce uveče zapada, tada kano da sakupi još jedamput sav svoj žar i svu svoju rasvjetnu snagu, da pošalje sjajno večernje crvenilo sa svoda nebeskoga na zemlju. Tako je to bilo i kod nebeskoga Ličjnika grešnika.

Što je On učinio? On se dao pogubiti od istodobno poludjelih bolesnika, da im u svojoj božanskoj krvi spremi jedan sigurni učinkoviti lijek (Sv. Augustin). Za grešnike, koji su mu se rugali i koji su ga proklinjali i okruživali Njegov Križ. On je molio: »Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!« (L. 23, 24). I razbojniku, koji je kraj Njega visio, reče: »Još danas ćeš biti sa mnom u raj« (Lk 23, 24). Toliko je On ljubio grešnike. Ljubio je neprijatelje svoje i svoga nebeskoga Oca.

Činjenica je, da mnogi ljudi i nesvjesno polazu više vrijednosti na to, da si pribave pažnju duhom i dosjetljivošću, nego dobrotom. Ali ne mogu zatajiti kod mirnoga razmišljanja, da je dobrotu mnogo privlačiviji dar, nego li je to izvorna i duhoviti dosjetljivost. Ako rečeš za jednoga pokojnika: »Bio je čovjek plemenit, rado je pomagao i dobrohotan je bio«, više si ga time poštovaš, nego li da kažeš: bio je duhovit i dosjetljiv čovjek. Više znati nego drugi, nije toliko vrijedno, koliko je vrijedno, bolje misliti, nego drugu.

Imade ljudi, koji zlorabe svoju duhovitost i dosjetljivost tako, da bi time drugima škodili. Oni ne taje, da imadu svoje mušice i svoju voljicu, ali si ne daju otići pravo, da druge sude i bližnjega smatraju za većega grešnika i jadnijeg od carinika.

No obično se nade ondje ponajviše unutarja bijeda i grijeh, gdje imade svoj dom strogi koritelj, oholi krepnosnik i uskogrudni kuditelj. Tko sudi mudro i pravo o svijetu i ljudima, znae, da na svakoj nivi raste trn i korov. Znae, da tamo, gdje je svijetlo, imade i sjene. Znae, da i svetac, kao što i svaki obični čovjek, bio učenjak ili umjetnik i što mu drago, nikada ne ide naprijed po ravnoj liniji. Kao dokaz tomu neka nam budu: Petar, Pavlo, Augustin i drugi. I poštena se volja lomi, pa i cedri libanonski padaju. I doista tko se nikada ne bori, nikada ni ne pobjeđuje. I tko gužilo leži u krevetu, taj nikada ne slomi kolo. Jedno stoji čvrsto: Svi smo »grešnici«.

K tomu pridolazi i nešto drugo. U svakom su čovjeku različiti stepeni istine, lutanja, pravde i nepravde. Nema lica ni ljudske duše, u kojoj

ne bi bilo slike Božje, dakle uvijek nešto dobra. S teleskopom (dalekozorom) gledamo čudesa zvjezdanoga svijeta, S mikroskopom (sinizorom) promatramo čudesa u sitnim biljnim stanicama. A veliki čudetni svijet ostaje uvijek ljudska duša. Tko ljude prezire, nije ni veliki čovjek ni nikakav veliki poznavalac čovjeka. Gdje je mnogo uvidavnosti, tamo je mnogo blagosti. Tko sitnice cijedi, taj je odvratn.

Možda si kadgod iskusio, da se na tebi prelama batina, da te »ignori-ranje« — preziru, da te prikraćuju, smatraju te »zrakome«. Možda je koji član tvoje obitelji ili si sam ti načinio koji prestup, nezgodan korak u čemu. Ili si možda u nekom nesretnom, slabom času skrivio neko zastrašenje. I svijet uspokos tvoga kajanja i tvoga ispravljenoga koraka ne povlači ipak svoj još sud o tebi. I još se veseli tome, da ti zarasle rane nanovo razdire svojim hladnim suzdržavanjem i sustežanjem od tebe i svojim podmlukim aluzijama (nišanjenjem) na tebe.

Ne brini se za sud svijeta. Podi Kristu, koji stoji visoko iznad svake maljušne mržnje ljudske. On je doista kralj u svojim osjećajima i mislima. S Njim razgovaraj o svojim stvarima i prilikama. I onda ih svodi u red i uđi prezirati svijet. Pred Spasiteljem se nikada nemoj bujati, pa makar bili tvoji grijesi

kao pijesak u moru. Pođi k Njemu i istuži Mu svoje trpljenje, svoju bijedu, svoju sramotu. S oprastanjem će ti On dati srčanost i hrabrost za novu nadu i snagu za tvoj novi rad. On znae u svojoj mudrosti počinnene i okajane grijeh preobratiti u tvoje spasenje.

Zeliš li, da On s tobom postupa blago i milostivo te šteti, bud i ti velikodušan i širokogrudan prema svima zalutalima i prevarenima. Čuvaj se svakoga neprijateljstva i nezvanoga suđenja i osuđivanja. Nikada peka ne bude tvoje srce ognjište prevelike osjetljivosti, ni izvor gorčine. Neumoljivo osuđivati i zabacivati, to je pravo. Ali ipak potpuna pobjeda nad zlom je: izgoniti ga iz ljudi i ponovno u njih zasadi dobru. To treba cijeniti i smatrati najboljim liječnikom, kad neko otkrije postojeće prekršaje i onda ih liježi.

Tako je radio naš Spasitelj i Učitelj, kako to pokazuje mnogobrojne njegove pouke u pričama i djela na slabima i bolesnima, a milosrđe nad najvećim grešnicima. A vrhunac svoga milosrđa je pokazao, kad na Križu moli svoga nebeskoga Oca za svoje neprijatelje i sve grešnike: »Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine.« Nije ih osudio, nego radije zaštitio neznanjem i nepoznavanjem stvarit.

Krunica

Kršćanska povijest, Majko, već davno Preslatku Tvoju Krunicu srela, Misterij žrtve, muke i slava Pjevaju stalno zrna joj bijela.

Čovjeku vjere Krunica sveta Pomogla divna izvisti djela, Nevjernom ona pusta je šala, Bol i nevođa na vrat mu sjela.

Krunica mila, ružo od zlata, Ljubavi jeko Majke i vjansa, Narodu dragom sačuvaj čistu Vjeru u Krista, Božićka Sina.

POVJERENJE U BOGA

Kada je Spasitelj ugledao uzetoga bolesnika, kojega donijeh pred Njega, kazao je nesretniku: »Uzdaj se, sinu, oprosta ti se grijesi tvoje i uvijek, u svim prilikama, govori tako milosrdni Spasitelj ljudima svih vremena. Ne prilazi nama, grešnicima, kao strogi sudac, kojega bismo se plašili. Ne prilazi nama, siromasima, kao veliki vladar, kojemu se mi ne bismo smjeli približiti. Spasitelj dolazi kao prijatelj i utješitelj. On ne zazire ni od naše slabosti ni od naše bijede. Dolazi da nam pomogne, da nas uzdigne, da nas izliječi. Dolazi da nam oprosti naše zablude i krivnje i da nas privede neprolaznomu dobru, kojega gubimo svojim grijesima. Spasitelj traži naše povjerenje u sebe, naše povjerenje u Božju zaštitu. Ako smo i lutali krivim putovima, ako i nosimo tešku bol, koja nas podgriza, ako povjerenju smo

greem u Božje milosrđe, ako prihvatimo, iskreno i potpuno, Božju Istinu, bit ćemo spaseni. Živa vjera otvara put Bogu. Naša pripravnost, da slijedimo Spasitelja donosi nam divnu milost, koja liječi sve muke ovoga svijeta. Sin čovječji, Sin Božji prašta naše krivnje i dariva veličinu života, koji nikada ne prolazi. On liječi boli tjele, ali još više. On liječi rane duše, koja prolazi bespućima, uzalud tražeći svjetli, obećani put mira i zadovoljstva. U svim vremenima, Spasitelj svojim milosrdjem vraća zdravlje, radost i snagu klonulima, ispaćenima i zalutalima. U sve vremena Njegova ljubav zove, pridize i volje ljude, koji bi bili izgubljeni bez Njegove pomoći. Zahvalimo Spasitelju i obratimo se Njemu, da i mi primimo najvišu utjehu, da i nama oprosti, da se spasimo.

UMJERENOST

Umjerenost je krepost, koja drži naše sjeljine težnje u pravih granicama, naročito one, koje se odnose na jelo i pilo i druge tjelesne ugodnosti i radosti. Sveći su se u toj kreposti naročito odlikovali, osobito sv. Bernard. Daleko se je držao od nedopuštenih užitaka, a osobito je stroj bio u odricanju jela i pila. Sam piše o tom ovako: »Uzdržavam se od vina, jer je u njemu pogibao da se opijem. U slučaju bolesti pijem ga malo po savjetu Apostolova. Uzdržavam se od mesa, da u mom tijelu ne hrani opačinu. I kruha uzimam umjeren, da ne bi tijelo otrmoko za molitvu. Pa ni vodu ne pijem pretjerano, da se uznem svakom sjetinom pokretu. Svetac je ovom umjerenišću imao za cilj svladavanje strasti, a zatim veću sposobnost za molitvu i nadnaravni život.

Ljepota umjerenosti pokazuje se kad je stavimo uz protivnu opačinu, pa ih isporočimo. Čovjek koji se odaje tjelesnim užicima u neprotudnoj mjeri, sličan je životinjama, koje teže da zadovolje svojim nagonima smjesta, čim se pojave. One nemaju razuma. No čovjek ima sjajno svjetlo razuma, koje treba da ravna svim njegovim čimama i težnjama. Kad se preda strastima u neumjerenoj mjeri, kako li tada puzuje i kalja svoje čovječje dostojstvo i odriče se vodstva svoga razuma, te daje da njim gospodare sjeljine strasti. A kad po nalogu razuma nastoji biti umjeren u svim svojim tjelesnim i sjeljnim potrebama i čimama, kako je lijep i velik, prava slava Božja.

Čovjek, koji se ne može suzdržati u tjelesnim težnjama, sličan je pred Božjim očima lešini, koja širi oko sebe težak smrad. Sv. Antun pripovijeda, da je andeo putovao zemljom s nekim pustinjačkom. Na svom putu došli su do jedre trule lešine, koja je tako zaudarala, da pustinjač nije mogao podnijeti, pa je nastojao da je što brže mlioidi. Andeo se držao, kao da ništa ne osjeća, pa je prolazio pokraj lešine veoma polagano. Idući dalje opaze iz daleka, kako prema njima jaši krasan mladić u lijepom odijelu, sav namirisana i nakičen. Jedva se mladić približio, andeo okrene od njega pogled i pravio je takove kretanje, kao da se hoće obraniti od teškoga kužnoga zadaha. Kako to, zapita andeo pustinjač, li si kralj lešine koraoš ravnodušno, a sad si tako osjetljiv, kad nam se približio ovaj lijepi i namirisani mladić? Andeo odgovori: Osjećam ogavni zadah nesuzdržljivosti, koji je od sebe širio ovaj lijepi mladić. Znaj, da on pred Bogom i anđelima širi mnogo teži i rušiji zadah lešine, nego li pred nama ljudima trula lešina, koju smo malo prije mlioidi.

Umjeren čovjek sličan je anđelima. Anđeli nisu podrženi sjeljnim užicima, jer nemaju tjele. Što se više čovjek odrječe sjeljnih užitaka, t. j. što je umjereniji, to se većma približava ljepoti čistih duhova, anđela.

Čovjek, koji popušta svim svojim tjelesnim težnjama, je nikako ne marzi za umjerenost, nije sposoban ni za kakav čin, koji je svojstven čovjeku kao takovom. Za što je sposoban pijanac, bludnik, raskochnik? Za nikakav posao većeg značenja. Niti vrši svoje dužnosti, niti je sposoban za znanost, molitvu i razumijevanje viših, nebeskih stvari. Jednom riječi, nije ni zašto. Može još biti sretn, ako nije iz arca potpuno izgubio Boga i vjeru, jer razundanoost vodi svoje žrtve redovito do zamračenja razuma i otvrdnuta arca. Naprotiv umjerenost jača vjeru, prosvjetljuje razum, čisti srce, potiče na molitvu i osposobljuje dušu za primanje nebeskih prosvjetljenja.

XVIII. MEDJESEK DO DUKOVINA

I. X. 1882.

Sv. Miša podiže ovako: 'Daj, Gospodine, mi emira, koji je se po njegovoj nađu vjerni, i usliši molbu i svaku slugu i svoga narednika. Eadjuem se, kad mi govore: idemo u dom Gospodnji.'

U Pisanju sv. Pavao (Kor. I. 1. 4-8) hvali Boga, što među kršćanima nabređuje vjere i kršćanski život. »Braćo! Neprestano zahvaljujem svomu Bogu za vas radi molbi Božje, koja je dana u Isusu Kristu. Jer ste se po njegovoj nađi u svako nauči i u svakom znanju, kako se u vama potvrdilo Kristovo svjedočanstvo, tako da vam ne manjka ništa milosti, dok očekujete pojavu Gospodina našega Isusa Krista, koji će vas do kraja još utvrditi, da budete bez krivice na dan dolaska Gospodina našega Isusa Krista.

Sv. Evanđelje pripovijeda (Mat. 9. 1-8), kako je Isus ozdravio uzetoga i dokazao farizejima, da ima vlast oprati grijehe. U ono vrijeme ude Isus u ladu i prijedie preko jezera u svoj grad. I donese mu uzetoga, koji je ležao na postelji. Kad je Isus vidio njihovu vjeru, reče uzetomu: Uzdaj se, sinko, opraštaju ti se tvoji grijesi! A neki od književnika pomislise u sebi: 'Ovaj hull! A jer je Isus razumio, što misle, upita: Šta mislite zlo u svojim? Što je lakše reći: Opraštaju ti se tvoji grijesi, ili kazati: Ustani i hodi! Ali da znaš, da Sin čovjeki ima na zemlji vlast oprati grijehe! Tada reče uzetomu: Ustani, uzmi postelju svoju i idi kući svojoj! I ustade i ode kući svojoj. Kad su ljudi vidjeli, pobojše se i slavili su Boga, koji je dao ljudima takovu vlast.

Pouka: Tako je Isus dokazao, da je od Boga poslan. Sva su Njegova čudešna bila na to usmjerena da budu dokaz Njegova božanskog poslanja. Citajmo Sv. Pismo i Njegova čudešna. U srcu nam se rada misao: ovo je zaista Sin Božji. A kako su ta čudešna tek djelovala na gledaoce! Nije čudo, da je masa hrlija za Njim i priznavala Ga Sinom Božjim. Nije čudo, da Ga i danas većina čovječanstva priznaje Sinom Božjim, ljubi Ga, štule i služi Mu. Mase i danas hrle za Njim i hrilit će, dok bude ljudi na zemlji. Nastojat ću, da ni ja ne zaostanem!

Sveta Terezija od Svetoga Lica Opraštaju ti se grijesi

Sv. Terezija od Djeteta Isusa ljubila je svojega oca neobično njezinom ljubavlju. Smatrala je za živim zamjenikom Božjim i velikim svecem. Ali, inače je znašla teška bolesti. 12. veljače 1899. obratila su mu udovi i mu je potamnie. I to je trajalo do njegove smrti 28. srpnja 1904. Srce je sv. Terezije krvatilo zbog trpljenja i poniženja svojega »neisporedivoga« i »najmilijega oca».

Baš u toj joj je vrijeme njezina starija sestra Paulina — Agneza od Isusa — otkrila »predragocjeno blago skriveno u Svetom Licu«. To je Lice Pravednika, otkriveno i nateženo od udaraca, izranjeno i popljavano od grubijama, zamazano od krvavoga znoja i prašine, kao lice čovjeka udara od Boga i poniženja, slična gubavcu i crvu u prahu zemaljskom, kako ga slika prorok Isaija u svojoj 53. glavi. Ove su potresne riječi Proroka postale temelj pobožnosti sv. Terezije prema Svetom Licu, ili bolje temelj sve njezine obožnosti. Ona ih neprestano čita, o njima razmišlja, od njih živi. Uvijek joj je pred očima Sin čovjeki ostavljen i zaboravljen, odbačen i ponižen, ali ona shvaća, da je baš to trpljenje cijena našega spasenja. Misao joj se vraća na njezina dragoga bolesnoga oca. Po muči svojega oca ona sve dublje ulazi u otajstvo muke, otajstvo križa. Preko Svetoga Lica ona vidi svoga oca pogružena, ali tako draga Bogu i Srcu. Njegovo trpljenje je samo za te spasenje. Poniženje mu je uvjet, da stekne vječnu slavu. Zato nije tužna ne smeta, što se srce ulazi od boli. Trnjem okrunjeno Lice je ključ otajstava trpljenja.

Pobožnost prema Svetomu Licu bila je u velikoj cijeni u Karmelu u Lisieux-u. Osnovateljica toga Karmela Majka Genevova od sv. Terezije saznanja je g. 1847. za obećanja, koja je Spasitelj objavio sestri Mariji od sv. Petra u Toursu za one, koji budu štvali Sveto Lice. Sv. Tereziju je privlačilo »jesto obećanje: »Svotavetli, koje brišu, kao i pobožna Veronika, moje božansko Lice, koje grlješ nagruđu i iznakažuje, a za nagradu za čv utmušnji crte moga Lica u njihove duše. U Karmelu Lisieux bila je podignuta nedbravotvina naknade Svetom Licu, a u kapelici se štvala slika Svetoga Lica. U tu je pobožnost sada ulazila sv. Terezija od Djeteta Isusa.

Nikada se ne može dosta naglasiti, od kako je velikoga značenja bilo ovo »otkrice« Svetoga Lica u duhovnom ži-

votu sv. Terezije. I prije je ona znala za Nj, kao što i mi znamo, ali sada je to postalo za nju životno počelo, istina, utisnuta u Svetičinu dušu životom vatrom ljubavi i osobitim svijetlom Sveta Svetoga. C. Majka Agneza od Isusa veli: »Osobito je bila značajna za Sličbenicu Božju Tereziju njezina pobožnost prema Svetom Licu. Ma koliko je bila njezina njezina pobožnost prema Djetetu Isusu, ona se ne može ispriediti a njezinom pobožnošću prema Svetom Licu. Sveto Lice je bila njezina knjiga razmatranja, iz koje je crpila znanost Ljubavi. U Svetoga Lica ona se učila poznatiost.

Sveto Lice javlja se često u njezinih pjesmama. Njemu je u čast ona ispejvala kantik. Za novaknije je sastavila posvetnu molitvu Sv. Licu, a za sebe posebnu molitvu Svetom Licu. Sv. Lice nalazi se u njezinoj grbu. Na dan primanja koprne 24. rujna 1860. ona uz dozvolu poglavara pridružuje svojem — svima poznatom — redovničkom imenu još i Sv. Lice. Otkada se tako potpisuje »Terezija od Svetoga Lica«. Slikala je Sv. Lice i na misničama. Uvijek Ga je nosila uza se i promatrala u molitvi. Za vrijeme bolesti privrštavla Ga je na zastor svojega kreveta, da ga uvijek gleda. I svoju sestru Celinu uči promatrati Lice: boli i Celinu se u redu stavlja pod zaštitu Svetoga Lica. Po nadahuću Svetice Celine, njezina »mala Veronika« naslikala je g. 1904. prema crtama sv. Platana iz Turina sliku Svetoga Lica, koja se može vidjeti u slugu »otkrice« Piju X. Ta je slika sada raširena po svem svijetu.

Tako je sv. Terezija po bolesti svoga oca šlića u dubine muke Isusove i zato je zapisala dan 12. veljače 1889. kao dan velike milosti, koji joj je donio dragocjeno duhovno blago: »Izgurala je od želje, da trpi za Isusom i s Isusom. Pobožnost prema Svetom Licu bila joj je samo priprava za njezino vlastito mučenstvo, koje je podnijela u svojoj teškoj bolesti. Tu je bolest podnosila najuže sjedinjena sa svojim »raspetim« Spasiteljem. Sa Zalosnom Majkom boli oratila je Spasitelja na križnom putu. Za najljepši bol lice joj je sjalo, kao i Sveto Spasiteljstvo Lice što je sjalo, kad su Ga čuškali i po Niemu pljuvali. Njezin neiskazano ljubežljivo smijeh nije je ostavio ni u najtežim bolima. I njezin je zadnji smrti uzdah bio namjeren Svetom Licu na njeguju Raspetlu: »Moj Bože... ja Tebe... ljubim!»

Sv. Evanđelje XVIII. nedjelje po Duhovima prikazuje nam Isusa kao čudesnog hječnika čovječjega tijela i čovječje duše. Svaha je Isusova dolaska na svijet donijeti i pružiti čovjeku spas duše. Lijek protiv svih duševnih nevolja, kojima ga je grijeh optereto. Međutim, poslanje Kristovo ima značaja za tijelo i dušu čovječjega života, na vremeniti tok ljudske povijesti.

U stanju prije istočnoga grijeha i tjelesni je dio čovječje naravi imao udjela u blaženstvu poklonjene duhovnosti. Čovječje je tijelo bilo na neki način produženo i prolazna tvar, od koje se ono sastoji, nije bila podvignuta prirodnom zakonu kvačenja i raspadanja. Prije istočnoga grijeha čovječje tijelo nije bilo podvignuto ni bolestima ni smrti.

Prezreži zapovijedi Tvorca, čovjek se svjesno i svovoljno udaljio od svoje konačne svrhe i upao u prepad, iz koje se vlastit nu snagama nije mogao oledobiti. Duševne moći čovječje, um i slobodna volja, potamnie su i ostale, a tijelo je postalo podvignuto zakonima svojga bivstva. Duhovna i tjelesna smrt postala je sudbinom čovjeka.

Isus Krist je došao na ovaj svijet, da svojim milosrdnim i narušiti smrtu omogući; u čovječjoj duši uspostavi stanja, koje je postojalo prije istočnoga grijeha. On nam je pribavio oblatu bogatstvo milosti, da se možemo osloboditi ropstva grijeha, otići se sudbini smrti. Velika je ljubav Božja ponovno otvorila čovjeku put života. Istina, ka ovom putem nije više lak i ugodno, kao što je to bilo prije grijeha. Pokvarenost čovječja stvar je sama u sebi zlijedena. Čovječje je um i dalje potamnie, a volja sklonja zlu. Svojm neurednim težnjama bolima i nevoljama čovječje tijelo otečava napredovanje na putu života. Tek velikim trudom i znojnim naporima, a uz obilno korišćenje sredstava milosti, čovjek uspijeva, da postojano i dosljedno stupa putem života. Onaj, koji bez njeznanja i njeznanja odabije put života za svoju životnu stazu i uz obilno i razumno korišćenje milosti Božje tom stazom dosljedno stupa, taj u stvari dolaz od onog istoga stanja, u kojem se čovjek nalazio prije istočnoga grijeha. Rasvjetljeni svijetlošću vjere čovječje um na ovom putu stize do posjedovanja cjelokupne Istine. Osaženja milosću i ljubavlju čovječja volja potpuno praparnja uz duhovna dobra, i ako ni posjeduje istočnoga grijeha u tjelesnom životu čovjeka ostale i dalje u punoj snazi, odnos se preporodnog čovjeka prema njima iz temelja mijenja. Tjelesne patnje bolesti i nevolje, pa i sama tjelesna smrt, postaju za ovalog čovjeka dragocinjnim sredstvom produbljivanja i proširenja duhovnog života. Na ovaj se loči kršćanskog savršenstva susrećemo s prastarim odabijavanjem, glad za žrtvama, žed za patnjama. »Ili trpjeti ili umrijeti«, kaže sv. Terezija Velika. »Trpjeti, a ne umrijeti!« još je čudniji usklik sv. Marije Magdalene de Paci. Kad se stigio do ovalog stupnja kršćanskoga savršenstva, zar se nije stigio onamo, gdje se bile prije istočnoga grijeha? Što više. Smjeli bismo utvrditi, da je ovakvo stanje izvršenje od onoga, koje je u čovjeku postojalo prije istočnoga grijeha. ||

Neka nam dakle ne čudi čjenica, da je božanski Spasitelj, kako nam pripovijeda današnje sv. Evanđelje, uzročnik, koji od Njega trazio samo tjelesno zdravlje, najprije uputio riječi: »Uzdaj se, sinko, opraštaju ti se grijesi!« Ovim je Spasitelj htio podsjetiti da je dobrodu održavanje predvjetvi tjelesnom održavljenju. Mnogi od onih, koji su prisustvovali ovom događaju, nisu ga razumjeli. Mnogi su se očim Kristovim riječima čak i podsmjivali. Našao se je i onih, koji su u sebi rekli, da Isus hull na Boga. Kako su svi ovi ostali zaprepašteni, kada su vidjeli učinak daljnijih Kristovih riječi: »Ustani, uzmi svoju postelju i idi kući.«

LISTOPADSKA POBOŽNOST

Listopadska pobožnost utemeljena je na spomen kršćanske pobjede nad Islanom kod Lepanta. Čas povijesti je preudan. Evropa mora birati između Križa i polumjeseca. Svjesni odgovornosti kršćanski su vitežovi prolivali svoju krv po valovima oko Lepanta. Milioni su, da je sudbina povijesti u njihovim rukama.

Stvarno, šehid pobjede je bio u rukama pape Pija V. koji je s krunicom u ruci predvodio kršćanski svijet na molitvu. Točno u podne na blagdan presvete Krunice na čelu s Papom okuplja se cijelo kršćanstvo oko oltara Majke Božje svake godine i poznatom »molbenicom« obnavlja Gđa velike listopadske Marijine pobjede.

Uvijek tako biva. Protiv silne diže se sila molitve. Neznatni su, sićušni i otkriva ljudi ta sila: krunica u rukama, rečimo neke diže i iznemogli starijaci, ipak to je sila Božja. Uvijek uspješna, uvijek odlučujuća.

U devetnaestom se stoljeću Marija pojavljuje u Lourdu i pruža ljudima moćno sredstvo: krunicu. Nebo se neprestano brine za nevolje čovječanstva. U svakoj prigodi, u svakoj nevolji, u svakoj ljudskoj bolesti šalje nam potrebiti lijek: krunicu. Tako je bilo i u davni. Kad se u Srednjem vijeku probudila manihewska nauka, koja je htjela postaviti zlo na prijestolje božanstva, Marija ovisna jedan poseban red i njegove članove opasne krunice.

Zspravo, postoj, samo jedna nevolja i samo jedan lijek. I to kroz cijelu povijest čovječanstva. Samo jedna je iznakažuje, a za nagradu za čv utmušnji crte moga Lica u njihove duše. U Karmelu Lisieux bila je podignuta nedbravotvina naknade Svetom Licu, a u kapelici se štvala slika Svetoga Lica. U tu je pobožnost sada ulazila sv. Terezija od Djeteta Isusa.

Nikada se ne može dosta naglasiti, od kako je velikoga značenja bilo ovo »otkrice« Svetoga Lica u duhovnom ži-

vatnu sv. Terezije. I prije je ona znala za Nj, kao što i mi znamo, ali sada je to postalo za nju životno počelo, istina, utisnuta u Svetičinu dušu životom vatrom ljubavi i osobitim svijetlom Sveta Svetoga. C. Majka Agneza od Isusa veli: »Osobito je bila značajna za Sličbenicu Božju Tereziju njezina pobožnost prema Svetom Licu. Ma koliko je bila njezina njezina pobožnost prema Djetetu Isusu, ona se ne može ispriediti a njezinom pobožnošću prema Svetom Licu. Sveto Lice je bila njezina knjiga razmatranja, iz koje je crpila znanost Ljubavi. U Svetoga Lica ona se učila poznatiost.

Sveto Lice javlja se često u njezinih pjesmama. Njemu je u čast ona ispejvala kantik. Za novaknije je sastavila posvetnu molitvu Sv. Licu, a za sebe posebnu molitvu Svetom Licu. Sv. Lice nalazi se u njezinoj grbu. Na dan primanja koprne 24. rujna 1860. ona uz dozvolu poglavara pridružuje svojem — svima poznatom — redovničkom imenu još i Sv. Lice. Otkada se tako potpisuje »Terezija od Svetoga Lica«. Slikala je Sv. Lice i na misničama. Uvijek Ga je nosila uza se i promatrala u molitvi. Za vrijeme bolesti privrštavla Ga je na zastor svojega kreveta, da ga uvijek gleda. I svoju sestru Celinu uči promatrati Lice: boli i Celinu se u redu stavlja pod zaštitu Svetoga Lica. Po nadahuću Svetice Celine, njezina »mala Veronika« naslikala je g. 1904. prema crtama sv. Platana iz Turina sliku Svetoga Lica, koja se može vidjeti u slugu »otkrice« Piju X. Ta je slika sada raširena po svem svijetu.

Tako je sv. Terezija po bolesti svoga oca šlića u dubine muke Isusove i zato je zapisala dan 12. veljače 1889. kao dan velike milosti, koji joj je donio dragocjeno duhovno blago: »Izgurala je od želje, da trpi za Isusom i s Isusom. Pobožnost prema Svetom Licu bila joj je samo priprava za njezino vlastito mučenstvo, koje je podnijela u svojoj teškoj bolesti. Tu je bolest podnosila najuže sjedinjena sa svojim »raspetim« Spasiteljem. Sa Zalosnom Majkom boli oratila je Spasitelja na križnom putu. Za najljepši bol lice joj je sjalo, kao i Sveto Spasiteljstvo Lice što je sjalo, kad su Ga čuškali i po Niemu pljuvali. Njezin neiskazano ljubežljivo smijeh nije je ostavio ni u najtežim bolima. I njezin je zadnji smrti uzdah bio namjeren Svetom Licu na njeguju Raspetlu: »Moj Bože... ja Tebe... ljubim!»

Kad Gospodn odluč, da nam nešto podjelj, potakne nas na molitvu, i to stoga, što je odučilo, kako uče sveti Oci, da nam sve daje preko molitve. Molitva je sigurni znak, da Bog nešto hoće s nama. To je ostvarenje Božjega vječnoga plana u vremenu. Zato je molitva Božja sila.

»Eto, Marija Kraljica pobjeda, još uvijek živi, još je uvijek s nama, još je uvijek na istinsvene načine pokazuje je našim dušama, još je uvijek moćna i silna. Štovite, još uvijek se — protiv svim vrstama manihewizma.

Da je to tako, jasno se vidi po tome, što nam još uvijek pruža u ruke svoje moćno sredstvo: krunicu. Dakle, da krunicom posvjedože snagu svoje moći nad paklenim silama.

Što nam ostaje? Primimo, što nam pruža. Prigrlimo krunicu!

Zapravo malo — kad bi se dijelom našega naroda obnovio stari vjerski kršćanski običaj, kad bi se svake večeri, ili preko dana, oko naših ognjišta skupno molila sveta krunica, kad bi se oblikovala tako velika zajednica molitvene akcije, kako bi sve drukčije izgledalo. Koliko bi davalo snage, koliko pouzdanja! A da ne govorimo o milostima, koje bi dolazile obilno s neba.

Nije malo važno ni to da je volja svećevog Oca Pape, da se molitva krunica, da preko njih Bog govori.

Zapravo malo — kad bi se prihvatila ovoga sredstva. A kad Bog nešto hoće, to treba obiljno štovati. Ali također, od toga će svakako nešto biti. Nema sumnje: Bog imađe svijetle planove i hoće nas spasiti.

STVORITELJ

Zvijezde, što u vedroj, mrkoj noći, u svojoj uzvišenosti, raskošni i krasni sjaju na našem nebomskom svodu — jednoj noći postojale. Ni naše lipepo Sunce, velebrno sređivše svoje plamenašte obolnje, koje naše ljage svojoj sjajno i tople traju, nije odvijalo na nebu. Tako ni naše Zenjke, sa svojim morima i kopinama, dolinama, rijekama, atmosferom i svim raskošnim životom, nekada nije bilo u svemiru. Sve, što vidimo, pa i čovjek — nastalo je u vremenu. Kako je sve to nastalo?

Svako bi bez sumnje držao onog čovjeka sudakom, koji bi htio utvrditi, da su opet i ostale građevne stvari jednako sve slučajno dospjele na jedno mjesto i sagradile kuću. Svejedno je, pred-mjeas li godišnj dana, 100 godina ili 100 milijuna godina — nekada se opetke, kamenje i ostale stvari ne će složiti u zidove, katove, sobe, vrata, prozore i sagraditi kuću.

Pa ne samo kuća, nego i najjednostavnija stvar: jedna igla, jedna žiglica, nekada može nastati — samo od sebe — slučajno. Od bilijuna raznih predmeta, koje je čovjek proizveo, i koji se nalaze po svim tvornicama, skladištima, kućanstvima na zemaljskoj kugli, nekada će možda ni zamisliti da bi i jedan, ma kako jednostavan bio, mogao nastati sam od sebe, slučajno. Da jedan predmet nastane, potrebno je 1. zamisao (plan); 2. tvar; za izradu; i 3. rad. Bez ovog-toga nekada predmeti! Sve ti razlici postoje i vani naravi predmeta, pa zato predmet takog duha ne postoji, dok ti razlozi ne proizvedu čovjeka. Svaki čovjek (predmet) ima svoj uzrok (razlog, koji su ga proizveli).

Svi predmeti ljudske kulture, sve od igle do čudnele televizije, sav taj veliki napredak, proizvod je čovjekove misli, čovjekova duha, čovjekove duše. Ta je misao, ta duša nevidljiva. Ali ona je tu, ona postoji. Kao je čovjek jedan predmet, jedan proizvod zamisli i voljom odlučio da ga proizvede, onako i volja, duhovna sila pokreće u nama nevidljivu energiju, koju smo posredstvom hrane primili od Sunca, i ta energija po našoj volji zamisli pokreće ruku. Ta sila izrađuje, oblikuje mrtvu tvar, bilo sama ili pomoću alata i tako nastaje sad jedan, sad drugi i svi predmeti ljudske radnosti, ljudske kulture. Tako su nastali svi pronalasci, svi proizvodi rasijani oko nas, gdjelego čovjek obitava.

Kako bez ljudske zamisli, bez ljudskog duha ne može nastati nijedna najjednostavniji predmet ljudske kulture. Mi te duhu da onako kažemo u veličanstvenoj prirodi! Priroda — beskrajan svemir sa svojim silnim svježinama i planetarnim sustavima, sa svojim biljnim i životinjskim carstvom i krunom stvaranja na Zemlji, čovjekom — neizmerno nadmašuje sve, što je načina ljudska radnja. Zato i za volebna djela prirode, red, sklad i svrhotvornost, koja vladaju u svemiru i na živim bićima i u znanju i mišljenju i među njima — moramo zaključiti, da se ne mogu zamisliti bez jedne misaone duhovne sile — isamo što je ta duhovna sila neposredivo vladala i mudrija, nego što je ljudska — ona je neizmjer-na i vječna. Ona po svojoj premduro-vi i volji ravnja beskrajanom energijom, predimnim zakonima, koji djeluju u vidljivom svemiru i u nevidljivom. Mi te duhovne sile ne vidimo tjelovim očima, ali je po djelovanju zaključujemo, a tozjemo je svetim imenom: Bog.

Bog je neizmerno mudro, moćno i vedno biće, koje je stvario etijeli svijet, odredilo, kako će se razvijati, te ga svojom svemoći i danas upravlja.

Čovjek je po svome tijelu i po svojoj neumrljivosti duh Božji stvar. Biti stvoren znači isto što i od Boga biti ljubljen.

Priznati Boga svojim Stvoriteljem, priznati svoju ovisnost o Njemu, te je pokazati djelatnu pokornost, zahvalnost i ljubav — to znači biti religiozan, to znači imati religiju, vjeru.

Bog, koji svojim svemoći upravlja svemirom i u svakoj sekundi postojanja održava njegovu ravnotežu, dao je i veliki moralni zakon i njegovu ravnotežu. Svi se stvorovi u prirodnom redu pokoravaju prirodnom zakonima i tako postizaju svoj od Boga postavljeni cilj. Čovjek, koji je obdaren razumom i slobodnom voljom, slobodno i neodređeno, mora se pokoravati sa Bogom moralnom zakonu, liturgijske obrede Velike Sedmice i zajedničkom sv. Pričešću proslaviti ovaj najveći crkveni blagdan.

SVETA GODINA. — U Rimu je tokom mjeseca srpnja održan međunarodni Marijanski kongres. Na završetku kongresa priredena je velika procesija, u kojoj su nošene sve znamenite slike i kipovi Majke Božje u Rimu. Održano mnoštvo svijeta sudjelovalo je u ovoj Marijanskoj procesiji.

— Povodom 700-godišnjice karmelićanskog škupalara održan je u Rimu međunarodni kongres bratovštine karmelićanskog škupalara. Uz veliki broj prisutnih kongres je na najvešćajni način otvoren u dvorani jednog rimskog kazališta. Samih karmelićanskih svedovnika je bilo prisutno oko 400. Generali obo karmelićanske reda održali su pozdravni govor prisutnima, a zatim je kardinal Piazza otvorio kongres svećanim govorom, u kojem je iznio povijest karmelićanskog škupalara kao i spomenuo, kolike su milosti sv. Crkva i vjernici dobili putem ove bratovštine Presvete Djevice. Kongresu su između ostalih prisustvovali i ministri Iraka, Urugvaja i Peru. S kongresa održan govor na više jezika, pozivajući ih, da u ove kritične dane po mir u svijetu, udvostručuju svoje molitve i svoje žrtve za mir i pravdu među narodima. Sv. Otac je hodočasnici podijelio svoj blagoslov, a oni su Mu uzvratili dugotrajnim srdačnim aplaudacijama i manifestacijama.

ZNAMENITI NALAZ U MONTE CASSINU. — Glasovita matrica benediktinskog rade samostan Monte Cassinu je u tokom rata potpuno porušena. Poslije rata su poduzeti radovi, da se ovaj prvorazredni kulturni i vjerski spomenik ponovo podigne i obnovi u svom starom sjaju. Kaskapajući ruševine došlo se je do osnova važnog i znamenitog otkrića. Naime, našlo se je na grob utemeljitelja benediktinskog reda sv. Benedikta i njegove sestre sv. Scolastike. Sv. moći su izvadene iz groba i pohranjene u crkvu samostana.

NASELJE SVETE GODINE U INSBURKU. (Na politici biskupa u Innsbrucku započela je izgradnja jednog radničkog naselja, koje će se zvanati naselje Svete Godine. Gradnja ovog naselja se obavlja dobrovoljnim radom innsbručkih građana. U dobrovoljnim radovima na izgradnji ovog naselja sudjeluje i sam innsbručki biskup sa svećenstvom. Radovi lijepo napreduju.)

ODMICE SVETOSTEŽI U MISIJAMA. — Katolicizam u Africi i Indiji razvije vrijeme vrlo lijepo razvija. Kako i u ostalim misijskim krajevima Crkva se brine, da i među afričkim Crncima uzgoji što moguće više domačeg klera. Do sada ima u Africi oko 500 svećenika Crnaca, a u 34 bogoslovno sjemeništa pripravlja se za svećenički stalež preko 2000 Crnaca. Za posebno nadarene crnačke bogoslove osnovano je bilo sveučilište u Basutolandu, a sada se osniva i drugo sveučilište u Belgijiskom Kongu.

SVIČENICI RADNICI. — U zapadnim katoličkim državama pojavljuje se sve to veći broj svećeničko-radnika, koji rade kao obični radnici po tvornicama, rudnicima i morskim lukama. U Francuskoj ima nekoliko svećeničkih zajednica, članovi kojih rade od svega rade kao radnici. Studenti bogoslovskog fakulteta u Bonnu proveli su svoje školske praznike lanjske godine radeći kao rudari u rudnicima, i kao radnici po tvornicama. Münsterski biskup, koga zovu »radnički biskup-pom«, je izjavio, da sve veći broj njegovih bogoslova rade kao obični radnici.

FRANCUSKI PROFESORI I USKRES. — Francuški profesori, latolici, koji rade na državnim školama, običavaju svake godine sastati se u Uskrsu u jednom od sveučilišnih gradova, da tamo zajednički proslave Uskrs u liturgijskoj molitvi. Ove godine njih oko 1500 se je u Uskrsu sakupilo u Bordeauxu i tamo su prošli veličanstvenog liturgijske obrede Velike Sedmice i zajedničkom sv. Pričešću proslavili ovaj najveći crkveni blagdan.

KATOLICI U PAKISTANU. — U Pakistanu katolici su malobrojni, ali su u zadnje vrijeme dobili veliko priznanje svojih sugrađana. Ministrom za odgoj postala je katolinjka D'Abree, a za člana vrhovnog sudišta bio je imenovan katolik dr. Laba.

SV. OTAC PLOX XII. posjetio je 26. kolovoza tri patrijarhalne bazilike na području grada Rima, da obavij pobornost propisnu za sticanje oproštenja Sv. Goline. To je deseti posjet Pija XII. grada Rima, otkad je časovan Papom. Zadnji put je posjetio Rim 1947, kad je povodom 1400. godišnjice sv. Benedikta bio u bazilici sv. Pavla.

74. KATOLIČKI DAN održali su nje-mački katolici početkom rujna u Passau-u. Tom prilikom uputio je Sv. Otac Pijo XII. njemačkim katolicima posebno pismo, u kojem ističe i hvali njihov dar organiziranja i na području vjerskoga života, ali jednno upozoruje na to, da bez molitve i osobne žrtve ni najbolje organ zacije ne koriste. Sv. Otac opominje ih, da bi ponizno nosili svoje žrtve, koje im je namio rat sa svojim posljednjama, svijesti, da će im molitva dati snage, da nadvladaju i ono, što prelazi čisto ljudske snage.

NA OVOGODIŠNJOJ KONFERENCIJI njemačkih biskupa u Fuldi učestvovalo je 25 nadbiskupa i biskupa. Pofiliallau je sv. Misa služio kardinal Frings nadbiskup kölnski, dok je propovijed imao dr. Keller, biskup münsterski. Kardinal Faulhaber, nadbiskup münchenški, zbog bolesti nije mogao učestvovati. Jednako su bili izostali dr. Rauch, nadbiskup freiburški, i dr. Berning biskup osnabrucki.

PRESJEDNIK KOLUMBIJE izjavio je, da se država Kolumbija može ponositi tim, što ima zakonodavstvo, koje se u svemu oslanja na temeljna načela kršćanske nauke.

STIGMATIZIRANA TEREZIJA NEUMAN u Konnersreuthu, koja već preko 20 godina na svom tijelu nosi rane razapetoga Krista, ozlijedena je od 14. kolovoza ove godine uslijed žega na svoje rane, ni primajući posjete. Ozlje-da nije opasna. Terezija se ozlijedila na putu kući, vraćajući se s posla oko uređenja jedne crkve. Spotala se i pala.

IZJAVE VELIKIH UMOVA O BOGU

1. Car Napoleon Veliki nastojao je, uza sav svoj despotizam, da iza francuske krvave i bezbožne revolucije, opet podigne temelj i korijen svome životnom djelu. Vjera je u njegovim očima bila — iza straha onog čudorednog rasula revo-lucije, step prvoga morala, podloga ispravnih načela i svetih običaja. Kad su ga htjeli, da predbuju za koji drugi nazor na svijet, pokazao je on samo rukom na svježano nebo, i upitao, zar on nije djelo jednog osobnog Boga (Weiss, Welgeschichte XX. 242.)

2. Kako je ništena moć zemaljskih kraljeva i vladalaca prema svemoći Božjoj, protumačio je jedannput normanski kralj Kanut svojoj okolini zgodnim primjerom. On je naredio, da njegovo kraljevsko prijestolje postave na morskom otoku kod Southamptona na ravnjnoj Engleskoj, a onda se je okretno sav glavu svoju i zapovjedio mu: »Ti potpašdaš pod moje kraljevstvo, primi se i poslušaj moje zapovijedi«. No valovi su se već izdizali sve više i više, tako da se zapljuskivali njegove noge. Kanut naredi tada svojim dvorjanicima, da priznaju, kako je slaba moć jednog zemaljskog kralja i vladalaca prema moći onoga, koji zapovijeda prirodnom silama. I sav u takovim mislima skinuo nad glavu veliko Kristovo silce u katedrali od Westera, pa je više nikada nije nosio (Weiss, Welgeschichte IV. 362.). S pravom je to učinio, jer je zapovjedni Krist onaj kralj, koji je jedini-dovao moru i valovima!

3. Andrija Hofer, vođa tiroliških streljaca, bio je muž pobožan i bogoboj-

Više vrijedi oko nego ruka

O nekom mudracu govorilo se, da znađe davati mudre savjete. Došla jednom k njemu žena, koja se tužila, da u njezinoj kući ide sve svaki dan gore i gore. Iza njega nesreće slijedila je druga, i ljč kod žvime ljč gdje drugdje. Mu-dras se u njezinih riječi uvjeri, da je za veliki dio svih njezinih nesreća po-najviše ona sama kriva. Ona je ujutro rado dulje ležala i nije pazila, što joj rade njezini tukuci. On zato dađe ženi, koja je je molila, da joj dade kakovo sredstvo, koje bi je čuvalo od svake nesreće, jednu škatuljicu rekavši joj: »Uzmište ovu škatuljicu, ali je nemojte nikada otvarati. Svaki dan nosite je ujutro rano po kući, po podrumu, po komebi, po stama i okolo svojega bja-ga. Vidjet ćete, da će vam to pomoći. Kada svrši godina dana, donesite mi škatuljicu natrag.«

Žena, vesela, uzme škatuljicu, koja je dobila i uputi se kući i učini sve onako kako joj je mudrac savjetovao. Prvi dan, kada je nosila škatuljicu okolo, nađe sluškinju u komebi, kako joj je krala vino i prodavala. Drugi dan nađe konje, da su bez krme i da sluge nema ko kući je ujutro reći za sebe nešto poskoga pripravljala. Tako se uvjeri žena, dan, kako se u kući na sve strane slabo gospodari. Ona je sada uvidjela, da će njezino oko sve te pogreške ispraviti. I do malo vremena je u kući sve lože bilo i bolje.

Kada je svršila godina dana, pođe sva žalosna opet mudracu, da mu vrati škatuljicu. Teško joj je bilo rastati se od te čudotvorne škatuljice, pa je molila mudraca, neka joj je vrati ostavi, jer joj je ta čudotvorna škatuljica mnogo pomogla. Mudrac joj odgovori, da joj škatuljicu nije potrebna, nego neka ona i dalje tako radi, kako je radila prošlu godinu. Neka tako nastavi; nadzranjem cijele kuće kao i dosada i u kući će sve biti dobro i ne će se na ništa tužiti.

Ali dobra žena nije htjela mudracu vjerovati, jer je bila uvjerená, da u toj škatuljici ima neka čudotvorna moć, koja joj je pomogla, da se u njezinoj kući sve popravi. Kako je mudrac nije mogao uvjeriti, on uzme škatuljicu, otvori pred njom i pokaže, da u njoj nema ništa nego jedan mal komadć papira, na kojem je bilo napisano:

»Slušaj i gledaj, što ti se u kući događa, pa ćeš predustriti mnogo i mnogo nesreću.«

Gospodarevo oko konja hrani, ali i pažljivo oko svake dobe gospodarice odstranjuje mnogo nesreću; neuspjeh u kući. Ljudnost samo donosi nesreću svakoj kući.

ODLIKOVANJE

MGR. DON IVO MATIJAČA, bivši kapelan župe sv. Blaža u Zagrebu, imenovan je za nadbiskupa rodnog grada Korčule i mitronskog opata. Dne 30. rujna ~ g uslijedio je njegovo svečano ustoličenje, koje je obavio dubrovački biskup mgr. Pavlo Butorac. Ustoličenje je prisustvovao i biskup škopski mgr. Čedomir Čekada, prečasni dr. Mijo Seleč, župnik sv. Blaža i oko 20 svećenika iz dubrovačke i zagrebačke dijeceze. Stanovitelj Korčule je u velikom broju sudjelovao ovoj svečanosti svoja sugrađanima. Presvijelom mgru, Matijačcu iskreno čestitam i želimo mnogo uspjeha u njegovu duobroćnom radu.

MIHVOLOŠNO PROŠTENJE U CRKVI SV. MIHOVIŠA

u Dubravi (Zagreb) održat će se prve molitve u (uopodnu (1. X.). Sv. Misa: u 7, 8, 10 (svetčana), pol 12 i 19 sati. Blagoslov u 16 sati. Propovijedi u 7, 10, 16 i 19 sati. Esvopjedenje od pol 6 sati svjetlo i dalje.

znan. Iza pobjede na brdu Isle sabrao je Hofer na glavici bavarske zapovjedni-ke, kleknuo pod vedrim nebom, pa se glodačaji pod sobom grad Innsbruck, zahvalio Sveomućenoj i Majci Božjoj na izvolevanoj pobjedi. Sa svojim vojnicima molio je svetu knicu. Tako čini kršćanski junak (Weiss, Welgeschichte XX. 70.)